

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2017. évi június hó 1. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

ítéletet:

A másodfokú bíróság a testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt **vádolt** ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 13.B.191/2016/31/II. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a vádlott az elsőfokú eljárás befejezéséig felmerült bűnügyi költségből helyesen 382.576 (háromszáznolcvankettőezer-ötszázhetvenhat) forintot köteles megfizetni az államnak, míg a fennmaradó 196.713 (egyszázkilencvenhatezer-hétszázötvenhárom) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztés tartamába a 2015. évi július hó 10. napjától a 2016. évi november hó 8. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt tekinti az elsőfokú bíróság által beszámítotttnak.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítja az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott a jogorvoslat céljának megjelölése nélkül, a védő a tényállás I./ pontjában írt cselekmény tekintetében eltérő minősítés, míg a II./ pontban írt cselekmény vonatkozásában az eljárás megszüntetése, összességében enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetőleg a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ítélet bűnügyi költségre vonatkozó részének megváltoztatását, egyebekben annak helybenhagyását indítványozta.

A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában és perbeszédében perorvoslati nyilatkozatát némileg módosítva elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan a tényállás II. pontjában írt cselekmény tekintetében joghatályos magánindítvány hiányában az eljárás megszüntetését, illetve a tényállás I.

pontjában szereplő cselekmény enyhébb, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban Btk.) 164.§ (4) bekezdés a) pontja szerinti - aljas indokból vagy célból elkövetett könnyű testi sértés büntette - minősítését, következésképpen a büntetés enyhítését kérte.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban Be.) 348.§ (1) bekezdése értelmében a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

A vádlottnak az ítélet 2. oldal 6. bekezdésében rögzített korábbi elítélésére a 2007. november 22-én elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette miatt került sor.

Ezen túlmenően a Szekszárdi Városi Bíróság a 2008. április 15-én jogerőre emelkedett 36.B.35/2008/7. számú ítéletével a 2007. november 22-én elkövetett hivatalos személy elleni erőszak büntette, közúti veszélyeztetés büntette és 2 rb. könnyű testi sértés vétsége miatt 1 év 8 hónap börtönre ítélte, melynek a végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. *(Erkölcsei bizonyítvány a másodfokú bíróság iratai között 5. sorszám alatt.)*

A Somogy Megyei Főügyészség a 2016. május 2-án kelt B.1023/2015/58-II. számú határozatával kábítószer birtoklásának vétsége miatt a vádlottal szemben indított nyomozást a Be.190.§ (1) bekezdés c) pontjának II. fordulata alapján - mivel a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg, hogy a bűncselekményt a gyanúsított követte el - megszüntette. *(A Somogy Megyei Főügyészség határozata az elsőfokú bíróság iratai között 1. sorszám alatt.)*

Az ítélet 3. oldal 2. bekezdésében szereplő bántalmazások közül a legalább két alkalommal tanúsított rúgások külön-külön is nagy erejűek voltak. *(Dr. szakértő 3 és dr. **szakértő6** igazságügyi orvosszakértők szakvéleménye a nyomozati iratok 375. oldalán, illetve az elsőfokú bírósági iratok között 25. sorszám alatt.)*

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az tehát hiánytalan, teljes körűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz, a vádlott védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást döntően az eljárási törvény rendelkezéseinek a megtartásával folytatta le.

Tévedett azonban, amikor az ügyben intézkedő két rendőr, tanú 9 és **tanú16** rendőri jelentéseit teljes egészében - így az ügyben érintettek tartalmilag tanúvallomásként

értékelhető nyilatkozatait rekonstruáló részeiben is - a bizonyítás anyagává tette és felhasználta. A fellebbviteli főügyészség ezt sérelmező érvelésével a másodfokú bíróság teljes egészében egyetértett.

Az ítélezési gyakorlat nem tesz különbséget a bizonyítandó tényről tudomással bíró személy által, a hatóság helyszínen intézkedő tagjainak kérdéseire elmondottak rendőri jelentésbe foglalása, illetve az ilyen személyek tanúkénti kihallgatása között abból a szempontból, hogy nyilatkozataik bizonyítékként történő felhasználására mindkét esetben csak a Be.82.§ (2) bekezdése szerinti figyelmeztetés megtörténte esetén kerülhet sor. A nyomozati iratok 97-99., illetve 101. oldalán található, **tanú17**, **tanú18** és **tanú19** vallomásnak tekinthető nyilatkozatait is tartalmazó rendőri jelentésekben - a Be.82.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében mentességi joggal rendelkező - tanúk figyelmeztetésére nem történt utalás. Ezen túlmenően a Be.168.§ (1) bekezdése a tanúvallomás rendőri jelentésbe foglalását kifejezetten tilalmazza is.

Erre tekintettel a másodfokú bíróság a szóban forgó rendőri jelentések vallomásokat tartalmazó részeit a Be.82.§ (2) bekezdése és a Be.78.§ (4) bekezdése alapján a bizonyítékok köréből kirekesztette.

A fentiekben túlmenően az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást az eljárási törvény rendelkezéseinek megtartásával, a jogi relevanciával bíró tények megnyugtató feltárását lehetővé tevő körben folytatta le. A bizonyítékokat egyenként és összességükben is a logika szabályainak megfelelően értékelve adott számot ténymegállapításairól, a vádlotti védekezés elvetésének okairól. Mindezekkel kapcsolatban a másodfokú bíróság - figyelemmel a védő perorvoslati érvelésére is - mindössze a következők kiemelését tartotta szükségesnek.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor önmagában is kirívóan életszerűtlennek, de a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékkal is összeegyeztethetetlennek találta és ezért elvetette az ügy egyik sértettjének, **tanú17-nek** a negyedik tárgyalási napon előterjesztett vallomását, mely szerint csak az enyhébb sérülései származnak a vádlott bántalmazásától, míg a nyolc napon túl gyógyuló, illetve közvetett életveszélyesnek minősülő elváltozások ettől függetlenül, elesés során keletkeztek.

Ezt az előterjesztésének időpontjára tekintettel önmagában is hiteltelen előadást ugyanis nemcsak **tanú20** és tanú 14 beteg-társak, tanú 11 szakápoló, tanú 4 mentőápoló és dr. **tanú21** kezelőorvos egybehangzó tanúvallomásai cáfolják, de a sérülések keletkezési mechanizmusára vonatkozó egybehangzó és aggálytalan orvosszakértői vélemények is határozottan kizárják.

Mindezek alapján kétség sem férhetett ahhoz, hogy a vádlott mindkét sértettet bántalmazta és a tényállásban rögzített sérüléseiket ennek során ő okozta.

A megállapított tényállás kiegészítésére és helyesbítésére részben mégis azért került sor, mert az elsőfokú bíróság ítéletének személyi részében a vádlott korábbi - bár egymással ún.

kvázi halmazati viszonyban lévő - elítélései közül csak az egyiket, azt is hiányosan rögzítette.

A Somogy Megyei Főügyészség a kábítószer birtoklásának vétsége vonatkozásában a büntetőeljárást a vádlottal szemben megszüntette; a bűnügyi költség viselése szempontjából jelentőséggel bíró ezen körülmény tényállásban történő szerepeltetése nem volt mellőzhető.

Az első fokú bíróság ítélete - legalábbis a történeti tényállásban - nem tartalmazott megállapítást arra a lényeges tényre nézve, hogy a legsúlyosabb sérüléseket előidéző rúgások külön-külön is nagy erejűek voltak, noha erre vonatkozóan az orvosszakértői vélemények egybehangzó és határozott megállapításokat tettek.

Az ekként kiegészített és helyesbített tényállás - figyelemmel a Be.352.§ (2) bekezdésére - irányadó volt a másodfokú eljárásban is. Következésképpen a tényállás mikénti megállapítását kifogásoló, illetve a hatályon kívül helyezést célzó jogorvoslati kérelmek eredménytelennek bizonyultak.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság mindkét cselekmény vonatkozásában okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

A védő a Be.267.§ (1) bekezdés e) pontja alapján, magánindítvány hiányára hivatkozással indítványozta a testi sértés vétsége miatt indított büntetőeljárás megszüntetését. Álláspontja szerint ugyanis **tanú19** sértett a 2015. július 8-án történt tanúkénti kihallgatásakor - amikor édesapja ellen a sérelmére elkövetett testi sértés vétsége miatt a magánindítványát előterjesztette - elmaradt a nyomozó hatóság részéről a Be.82.§ (1) bekezdés a) és b) pontjaiban írt mentességi jogokra történő figyelmeztetés. Ezért a tanú nyilatkozata a magánindítvány vonatkozásában sem fogadható el joghatályos magánindítványként.

A védő érvelésével szemben mindenekelőtt azt szükséges hangsúlyozni, hogy a magánindítvány hozzátartozó általi előterjesztése nincs semmiféle figyelmeztetési kötelezettséghez kötve. Ennek megfelelően bármiféle figyelmeztetésnek az elmaradása a magánindítvány jogszerűségét, joghatályosságát nem érinti.

Annak a ténynek, hogy a sértett figyelmeztetése a vallomástétele előtt a törvénynek megfelelően megtörtént-e, ezen túlmenően azért sincs jelentősége, mert **tanú19** az ügy bírósági szakaszában a vallomástételt megtagadta, így a nyomozás során tett vallomása bizonyítékként egyébként sem volt figyelembe vehető. Ezt az elsőfokú bíróság nem is tette meg.

Áttekintve azonban a **tanú19** tanúkenti kihallgatásáról készült jegyzőkönyvet (nyomozati iratok 191. oldal), a védő álláspontjával szemben az volt megállapítható, hogy a nyomozó hatóság a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek megfelelően, törvényesen figyelmeztette a tanút arra, hogy mik a büntetőeljárás során a vallomástétel akadályai, illetőleg melyek azok az okok, amelyek fennállása esetén a vallomástételt megtagadhatja. Ezt követően

nyilatkozott akként, hogy nincs akadálya a kihallgatásának, ahhoz tehát hozzájárult. A fenti események sorrendje a jegyzőkönyvből egyértelműen megállapítható, amiként az is, hogy a vádlottról mindvégig hozzátartozójaként, édesapjaként nyilatkozott. Szóba sem kerülhetett, hogy a hozzátartozói kapcsolatuk akár a kihallgatást végző rendőrök, akár más előtt ne lett volna ismert.

A Btk.31.§ (6) bekezdése értelmében a magánindítvány nem vonható vissza, az egyszer előterjesztett magánindítvány felett a sértett elveszíti a rendelkezési jogát. Ilyen körülmények között nem észlelt a másodfokú bíróság olyan okot, amely a testi sértés vétsége vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését indokolta volna a Be.373.§ (1) bekezdés I.b. pontja alapján.

A cselekmények minősítése is megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

A súlyosabb bűncselekmény minősítésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolását mindössze azzal kellett kiegészíteni, hogy az életveszélyes eredmény vonatkozásában a vádlottat szándékosság, annak enyhébb - eshetőleges - formája terhelte. Ebben a kérdésben ugyanis az elsőfokú bíróság nem foglalt állást.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a mindennapi élettapasztalat alapján is nyilvánvaló, hogy a szóban forgó testtájéknak több alkalommal történő, kifejezetten nagy erejű megrúgása - szem előtt tartva a vádlott és a sértett nemét és a közöttük fennálló erőviszonyokat is - akár közvetetten életveszélyes sérülés kialakulásához is vezethet. Ezzel tehát a vádlottnak is tisztában kellett lennie, cselekményét ennek tudatában, ennek lehetőségebe belenyugodva, tehát eshetőleges szándékkal követte el.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság részben hiányosan, részben pedig tévesen tárta fel, illetőleg ezzel kapcsolatban a védő részéről is az állandó bírói gyakorlattal ellentétes indítványok hangzottak el. Ezért a másodfokú bíróság szükségesnek tartotta azok ismételt áttekintését és számbavételét.

A vádlott terhére volt értékelendő visszaesői minősége; ezt meghaladó büntetettsége a fentebb már említett kvázi halmazati viszonyra tekintettel csak annyiban, hogy erőszakos bűncselekmények miatt is felelősségre vonták. Ugyancsak súlyosító körülmény a hozzátartozói sérelmére történt elkövetés; hasonlóképpen, hogy a súlyosabb bűncselekmény maradandó fogyatékossgot is okozott.

Nem értékelhető ugyanakkor a terhére a bűnhalmazat, hiszen a következetes bírói gyakorlat szerint - a büntetési tétel emelkedésére tekintettel - csak a kettőt meghaladó halmazat figyelembe vétele nem ütközik a kétszeres értékelés tilalmába. Ugyancsak mellőzte a másodfokú bíróság az ilyen jellegű bűncselekmények gyakoriságára utalást, mert ezt statisztikai adatok nem támasztják alá.

Ezzel szemben enyhítő körülmény volt a súlyosabb sérülés közvetetten életveszélyes jellege, a sértettek megbocsátása, az egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodás, illetőleg, hogy az eljárás teljes tartama alatt a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt állt.

Nem értékelte a vádlott javára a másodfokú bíróság a beismerő vallomását és a megbánását. Beismerő vallomást ugyanis nem tett, megbánásának őszinteségét pedig védekezésének tartalma - a legsúlyosabb bűncselekmény elkövetésének következetes tagadása - zárja ki.

A védő indítványa ellenére nem enyhítő körülmény a vádlott személyiségzavara sem, az ugyanis beszámítási képességét nem érintette, nem zárta ki és nem is korlátozta. Az állandó és több évtizede következetes ítélkezési gyakorlat szerint pedig önmagában a klinikai értelemben vett személyiségzavar enyhítő körülményként nem vehető figyelembe.

Ezeket a körülményeket kellett tehát a másodfokú bíróságnak mérlegelnie az enyhítést célzó fellebbezések elbírálásakor; figyelembe véve azt is, hogy - amint arra a fellebbviteli főügyészség és a védő is utalt - a halmazati büntetés alapja helyesen kettőtől tíz évet el nem érő szabadságvesztés, melynek a középértéke helyesen hat évet el nem érő tartamú szabadságvesztés.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a súlyosabb bűncselekmény tárgyi súlya a gyógytartamra, a maradandó fogyatékosságra, valamint az elkövetés brutalitására tekintettel kiemelkedő. Emellett azonban nyilvánvalóan kiemelkedő a vádlott személyi társadalomra veszélyessége is, hiszen őt korábban hosszabb tartamú szabadságvesztésre, illetőleg ugyancsak súlyos megítélésű bűncselekmények miatt mind tartamában, mind pedig a felfüggesztés próbaideje tekintetében súlyos, felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték.

Mindezeket szem előtt tartva az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés mértéke szükséges a Btk.79.§-ában megfogalmazott büntetési célok eléréséhez. Következésképpen a bejelentett jogorvoslati kérelmek az eljárás megszüntetésére, az enyhébb minősítésre és a büntetés enyhítésére irányuló részükben sem voltak megalapozottak.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott terhére róta a kábítószer birtoklásának vétsége miatt indított, majd az ügyész által megszüntetett büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költséget is.

E rendelkezést ezért akként változtatta meg, hogy a vádlott az elsőfokú eljárás befejezéséig felmerült bűnügyi költségéből helyesen 382.576 forintot köteles megfizetni az államnak, míg a fennmaradó 196.713 forint bűnügyi költséget a Be.339.§ (1) bekezdése alapján az állam viseli.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta. Mégis azzal, hogy pontosította az előzetes fogvatartásban töltött idő

szabadságvesztésbe történő beszámításának félreérthető, ugyanis konkrét időpontokat nem tartalmazó szövegezését.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdése alapján beszámította az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Pécs, 2017. június 1.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró,
Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 13.B.191/2016/31/II. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.1/2017/6. számú ítélete folytán - az abban írt változtatással - a 2017. évi június hó 1. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke